

Η ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ» ΚΑΙ Η ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΥΤΟΥ

Ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός» ἦτο ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ ἐκδοσις φιλολογικοῦ περιοδικοῦ, ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον τοῦ Συλλόγου, μὲ σκοπὸν τὴν στενοτέραν ἐπικοινωνίαν μεταξὺ τῶν μελῶν ἀλλὰ καὶ τὴν συμβολὴν εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ μορφωτικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας.

Ἰδρυθὲν τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1887, τὸ περιοδικὸν συνέχισε κανονικῶς τὴν ἐκδοσιν μέχρι τοῦ 1895, καταλαβὼν μίαν τῶν πρώτων θέσεων μεταξὺ τῶν περιοδικῶν δημοσιευμάτων τῆς ἐποχῆς του. Ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ ἐγένετο εὐμενῶς δεκτὴ ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν καὶ ξένων πνευματικῶν κύκλων, εἰς δὲ τὰς σελίδας αὐτοῦ εὖρον φιλοξενίαν μελέται ἐπιστημόνων καὶ λογοτεχνῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἐλάμπρυναν τὰ ἐλληνικὰ γράμματα. Μὲ τὴν σύνταξιν τοῦ περιοδικοῦ ἡσχολήθησαν κατὰ καιροὺς οἱ Θρ. Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος, Εἰρην. Ἀσώπιος, Σπυρ. Λάμπρος, Ν. Γ. Πολίτης, Ἐμμ. Ροΐδης, Π. Ι. Φέρμπος, Ε. Δραγούμης, Τ. Ἀργυρόπουλος, Σ. Μπαλάνος κ.ἄ., μὲ διευθυντὴν τὸν Μπάμπην Ἀννινὸν καὶ βραδύτερον συνδιευθυντὴν τὸν Χριστόφ. Σμαρτσίδην. Μεταξὺ τῶν τακτικῶν συνεργάτων πρέπει ἀκόμη νὰ μνημονευθοῦν τὰ ὀνόματα τῶν Κ. Κόντου, Γ. Χατζηδάκη, Ἀλ. Ραγκαβῆ, Ἀλ. Παπαδιαμάντη, Ἀχ. Παράσχου κλπ.

Τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, ἐκτιμῶν τὴν μορφωτικὴν συμβολὴν τοῦ περιοδικοῦ, ἀπηύθυνε πρὸς τὰ Γυμνάσια τὴν κατωτέρω ἐγκύκλιον :

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

*Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως
πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας*

Ὁ ἐνταῦθα «Φιλολογικὸς Σύλλογος Παρνασσός» πρὸς ἄλλαις κοινωφελέσιν ἐργασίαις αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τῆς ἐθνικῆς παιδείας καὶ τῆς τῶν γραμμάτων προσαγωγῆς καὶ διαδόσεως ἤρξατο ἀπὸ ἐνὸς ἤδη ἔτους ἐκδίδων καὶ ἄξιον λόγου μηνιαῖον περιοδικὸν φιλολογικὸν καὶ ἐν γένει ἐπιστημονικὸν σύγγραμμα ὑπὸ τὸ ὄνομα «Παρνασσός». Ἐκ τῶν ἄχρι τοῦδε ἐκδοθέντων τευχῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων καταδεικνύεται ἡ χρησιμότης του. Ἐπιθυμοῦντες νὰ παράσχωμεν τὴν δυνατὴν ἡμῖν ὑποστήριξιν εἰς τὸ προκείμενον κοινωφελὲς ἔργον, συνιστῶμεν Ὑμῖν τε καὶ τοῖς παρ' Ὑμῖν κ.κ. καθηγηταῖς αὐτό, ἵνα

γίνονται όπου προαιρῶνται συνδρομηταὶ αὐτοῦ, ὅπως διὰ τούτου ἐνισχυθῇ ἡ ἔκδοσις αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1877

Ὁ Ὑπουργός

Θ. Π. Δεληγιάννης

Ἀλέξανδρος Βλάχος

Εἰς τοὺς δέκα ἐπτὰ ὀγκῶδεις τόμους τοῦ περιοδικοῦ ἐδημοσιεύθησαν μελέται αἱ ὅποιαι, ἀκόμη καὶ σήμερον, μετὰ πάροδον ἑκατονταετίας περίπου, διατηροῦν ἀμείωτον τὸ ἐπιστημονικὸν ἢ λογοτεχνικὸν αὐτῶν ἐνδιαφέρον καὶ ἀποτελοῦν πολύτιμον πηγὴν διὰ τὴν γνωριμίαν τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς χώρας μας κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα.

Δυστυχῶς κατ' Αὐγουστον τοῦ 1895 ἡ ἔκδοσις τοῦ «Παρνασσοῦ» διεκόπη, ὃ δὲ διευθυντὴς αὐτοῦ κατεχώρισε τὰ ἀκόλουθα εἰς τὸ ἐξώφυλλον τοῦ τελευταίου τεύχους : «Διακοπτομένης ὀριστικῶς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος τεύχους τῆς ἐκδόσεως τοῦ Παρνασσοῦ, ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ ἐκφράζει τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην του πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς συνεργάτας αὐτοῦ, πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ ἀξιοτίμους συνδρομητὰς τοὺς παρασχόντας εἰς τὸ ἔργον τὴν πολύτιμον αὐτῶν ὑποστήριξιν...».

Τοιοιτοτρόπως ἐκλείσεν ἡ πρώτη περίοδος τοῦ περιοδικοῦ. Βραδύτερον ἐξεδόθη ὡς ὄργανον τοῦ Συλλόγου «Ἐπετηρίς», με δημοσίευσιν περιορισμένου ἀριθμοῦ μελετῶν καὶ περισσοτέρων εἰδήσεων, χρονικῶν καὶ πεπραγμένων τοῦ Συλλόγου (1896 - 1917). Τέλος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1959 ἐπανήρχισεν ἡ ἔκδοσις τῆς δευτέρας περιόδου τοῦ «Παρνασσοῦ», ἥτις καὶ συνεχίζεται ἔκτοτε κανονικῶς.

Τὸ 1968, συμπληρωθείσης δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἐπανεκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἐδημοσιεύθη «Εὐρετήριο» τῶν δέκα τόμων τῆς νέας ταύτης περιόδου (ἔτη 1959 - 1968).

Ἐκτοτε ἡ Ἐφορεία τοῦ Συλλόγου ἔκρινεν ἐπιβεβλημένον καθήκον καὶ εἰς ἀπότισιν τιμῆς πρὸς τοὺς ἰδρυτὰς τοῦ «Παρνασσοῦ» ἀλλὰ καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν μελετητῶν νὰ προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν «Εὐρετηρίου» καὶ τῶν τόμων τῆς πρώτης περιόδου, τινὲς τῶν ὁποίων ἔχουν καταστῇ πλέον σπάνιοι, ἂν μὴ ὅλως δυσεύρετοι, ἀνάθεσε δὲ τὸ βαρὺ ἔργον τῆς συντάξεως αὐτοῦ εἰς τὸν φιλόλογον καὶ συνεργάτην τοῦ περιοδικοῦ κ. Εὐθύμιον Σουλογιάννην, ὅστις μετὰ προθυμίας ἀνέλαβε καὶ ἔφερεν εἰς πέρας τὴν σχετικὴν ἀποδελτίωσιν καὶ κατάρταξιν τοῦ πλουσίου ὕλικου. Χάρις εἰς τὴν ἐπιμελὴ καὶ κοπιώδη ἐργασίαν του τὸ «Εὐρετήριο» τῆς πρώτης περιόδου τοῦ περιοδικοῦ βλέπει σήμερον τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος.

Γ. Θ. ΖΩΡΑΣ